

น้ำตาลสอขม ชาวไร่อ้อยพ่นกำลังบั่น พ.ร.บ.ใหม่

ปัญหาของภาคการเกษตรยังผุดขึ้นมาเรื่อยๆ ในช่วงรัฐบาลภายใต้การบริหารความสงบแห่งชาติ (คสช.) ล่าสุดคือ เกษตรกรชาวไร่อ้อย ซึ่งได้รวมตัวกันในนามองค์กรชาวไร่อ้อย 4 องค์กร ไปยื่นหนังสือที่รัฐสภาเมื่อวันที่ 29 มีนาคมที่ผ่านมา

17 องค์กรชาวไร่อ้อยทั้ง 4 องค์กร ประกอบด้วย สหพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย สหสมาคมชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย ชมรมสถาบันชาวไร่อ้อยภาคอีสาน และสมาพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย มีนายเลียบ บุญเชื่อง ประธานชมรมสถาบันชาวไร่อ้อยภาคอีสาน เป็นแกนนำ ได้ยื่นหนังสือต่อ นายนิท ผาสุข เลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ...ที่กำลังเข้าสู่การพิจารณาของ สนช.

ทั้งนี้ ร่าง พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าว เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ในประเด็นสำคัญหลายประเด็น อาทิ

1. แก้ไขบทนิยาม และเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "น้ำตาลทราย" "ผลพลอยได้" "โรงงาน" "น้ำอ้อย" และ "สมาคมโรงงาน" (ร่างมาตรา 3 มาตรา 4 และมาตรา 5)

ให้นิยาม "น้ำตาลทราย" ครอบคลุมถึง "น้ำอ้อย" ไม่ว่าจะนำไปผลิตเป็นน้ำตาลทรายหรือไม่ก็ตาม เพื่อเปิดทางให้โรงงานน้ำตาลนำน้ำอ้อยไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นนอกเหนือจากการผลิตเป็นน้ำตาลทรายอย่างเดียว ส่วนคำว่า "ผลพลอยได้" แก้ไขให้กากอ้อยและกากน้ำตาล เป็นผลพลอยได้ จากเดิมที่กำหนดเฉพาะกากน้ำตาลเพียงอย่างเดียว

เพิ่มบทนิยามของคำว่า "สมาคมโรงงาน" ให้หมายถึงสมาคมโรงงานน้ำตาลทรายที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และได้จดทะเบียนไว้ตามระเบียบที่คณะกรรมการน้ำตาลทรายกำหนดเพื่อรองรับการมีอยู่จริงของสมาคมโรงงานน้ำตาลในปัจจุบัน กำหนดให้ชาวไร่อ้อยสังกัดสถาบันชาวไร่อ้อยได้เพียงแห่งเดียว และสถาบันชาวไร่อ้อยที่มาจากสหกรณ์

2. เพิ่มเติมจำนวนคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย จากเดิม 21 คน มาเป็น 27 คน โดยเพิ่มเติมให้มีกรรมการผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพิ่มเติมอีก 1 คน ผู้แทนโรงงานเพิ่มเติมอีก 2 คน และกำหนดให้ผู้แทนชาวไร่อ้อยต้องมาจากสถาบันที่เป็นสมาคม 9 คน สถาบันที่เป็นสหกรณ์ 2 คน และสถาบันที่เป็นกลุ่มเกษตรกรชาวไร่อ้อย 1 คน (ร่างมาตรา 8)

3. ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร จากเดิมมีกรรมการ จำนวน 13 คน มาเป็น 15 คน โดยยกเลิกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเพิ่มเติมกรรมการผู้แทนโรงงานเป็น 5 คน และกำหนดให้ผู้แทนชาวไร่อ้อย 7 คน โดยต้องมาจากสถาบันที่เป็นสมาคม 5 คน สถาบันที่มาจากสหกรณ์ 1 คน และสถาบันที่มาจากกลุ่มเกษตรกร 1 คน (ร่างมาตรา 11)

4. แก้ไขให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจ โดยทำหน้าที่ในการกำหนดระเบียบและประกาศต่างๆ ที่เป็นหน้าที่เดิมของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการบริหาร (ร่างมาตรา 11)

5. ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน จากเดิมมีกรรมการจำนวน 12 คน มาเป็น 15 คน โดยเพิ่มเติมกรรมการผู้แทนโรงงานเป็น 4 คน และกำหนดให้มีผู้แทนชาวไร่อ้อยจำนวน 5 คน โดยต้องมาจากสถาบันที่มาจากสมาคม 3 คน สถาบันที่มาจากสหกรณ์ 1 คน และสถาบันที่มาจากกลุ่มเกษตรกรชาวไร่อ้อย 1 คน (ร่างมาตรา 12)

6. แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของเงินกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย โดยเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายเพื่อใช้ในการดำเนินการในทุกด้านของระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย แก้ไขเงินกู้โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นเงินกู้ ยกเลิกเงินอุดหนุนจากรัฐบาล (ร่างมาตรา 13)

7. ยกเลิกการนำส่งเงินเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (ร่างมาตรา 14)

8. ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการอ้อย จากเดิมมีกรรมการจำนวน 14 คน มาเป็น 17 คน โดยเพิ่มเติมกรรมการผู้แทนโรงงานเป็น 5 คน และกำหนดให้มีผู้แทนชาวไร่อ้อยจำนวน 8 คน โดยต้องมาจากสถาบันที่มาจากสมาคม 6 คน สถาบันที่มาจากสหกรณ์ 1 คน และสถาบันที่มาจากกลุ่มเกษตรกร 1 คน (ร่างมาตรา 18)

9. กำหนดให้ชาวไร่อ้อยสามารถสังกัดสถาบันชาวไร่อ้อยได้เพียงแห่งเดียว (ร่างมาตรา 19)

10. ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการน้ำตาลทรายในส่วนของผู้แทนชาวไร่อ้อย 5 คน โดยให้มีที่มาจากสถาบันที่มาจากสมาคม 3 คน สถาบันที่มาจากสหกรณ์ 1 คน และสถาบันที่มาจากกลุ่มเกษตรกรชาวไร่อ้อย 1 คน (ร่างมาตรา 21)

11. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นต้องไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบ และไม่เกินประมาณการรายได้ที่คำนวณได้ (ร่างมาตรา 22)

12. แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายต่ำกว่าราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้น ให้นำส่วนต่างที่เกิดขึ้นหักจากราคาอ้อยในปีถัดไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา 25)

13. ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยแยกอัตราโทษของชาวไร่อ้อยและหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อยออกจากกัน และเพิ่มอัตราโทษเฉพาะโทษปรับจากเดิมเพิ่มขึ้นอีกสี่เท่า รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้แทนนิติบุคคล เพิ่มเติมบทกำหนดโทษกรณีมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 47 มาตรา 48 หรือมาตรา 58 วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา 30 ถึงร่างมาตรา 35) เป็นต้น

องค์กรชาวไร่อ้อยทั้ง 4 องค์กร คัดค้านเนื้อหาในร่าง พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่า มีเจตนาแอบแฝงซ่อนเร้นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาขององค์การการค้าโลก (WTO) และยังเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนอุตสาหกรรมน้ำตาลยักษ์ใหญ่ระดับประเทศ อีกทั้ง สนช.หลายคนมีความสนิทสนมกับนายทุนอุตสาหกรรมน้ำตาลขนาดยักษ์ด้วย ทำให้มีการเพิ่มคณะกรรมการในส่วนของผู้แทนภาคเกษตรกร โดยไม่คำนึงคุณสมบัติหรือหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งเป็นตัวแทนสถาบันชาวไร่อ้อย ทำให้ตัวแทนเกษตรกรกลายเป็นร่างทรงของนายทุนอุตสาหกรรมดังกล่าว

ในนาม 4 องค์กรชาวไร่อ้อย ยังได้ยื่นข้อเสนอถึงรัฐบาล 2 ข้อ ได้แก่

1. ขอให้ยกเลิกการนำร่าง พ.ร.บ.ฉบับที่กำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของ สนช.ทันที โดยนำร่าง พ.ร.บ.ฉบับของ 4 องค์กรชาวไร่อ้อย และร่างของกระทรวงอุตสาหกรรม มาพิจารณาคบคู่

กัน เพราะมีเนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์การแก้ไขปัญหาของ WTO อย่างชัดเจน

2. ขอให้ผู้บริหารจัดการกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย โดยเฉพาะตำแหน่งเลขานุการกองทุน ที่ไม่ควรเป็นคนจากภาครัฐ แต่ควรมีความเป็นเอกเทศ และเป็นรูปแบบของเอกชนมากขึ้น เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปตามข้อเสนอของ WTO และกองทุนสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างมีเอกภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ตัวแทน 4 องค์กรชาวไร่อ้อย ยังได้ยื่นร่าง พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่ชาวไร่อ้อยร่วมกันยกร่าง พร้อมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายดังกล่าว 18,000 รายชื่อ

เนื้อหาสำคัญของร่างฯ ฉบับชาวไร่อ้อย คือการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 โดยได้เสนอให้มีการปรับปรุงการเพิ่มรายได้จากการผลิตอ้อยและน้ำตาลทราย ตลอดจนผลพลอยได้ให้ระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายเพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับผู้ผลิตระดับโลก และทำให้อ้อยมีราคาสูงขึ้น

รวมถึงปรับคุณสมบัติสถาบันชาวไร่อ้อยเพื่อความเป็นเอกภาพ ตามหลักของกฎหมายไตรภาคีที่เกษตรกรชาวไร่อ้อยต้องมีตัวแทนร่วมบริหาร โดยยึดหลักจากปริมาณอ้อยที่มากกว่าเป็นหลักในการเป็นสถาบันชาวไร่อ้อย เพื่อไม่ให้เกิดความแตกแยกและล้มเหลวในการบริหารจากเหตุที่มีองค์กรมากเกินไป

พร้อมกับปรับแก้ประเด็นข้อกังวลต่อความผิดตามข้อตกลงทางการค้าองค์การการค้าโลก (WTO) หลังจากเกิดกรณีประเทศบราซิลผู้ผลิตน้ำตาลทรายรายใหญ่ของโลกร้องต่อ WTO กล่าวหาว่า อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของประเทศไทย มีการอุดหนุนจากภาครัฐ

ทั้งนี้ หลังจากการยื่นร่าง พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับชาวไร่อ้อย พร้อมรายชื่อผู้ร่วมเสนอร่างกฎหมาย 18,000 รายแล้ว ทางรัฐสภาจะดำเนินการตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2556 โดยจะทำการตรวจสอบเอกสารและรายชื่อ ก่อนประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่าง พ.ร.บ.ให้ทราบต่อไป

และนี่อาจเป็นเพียงระฆังยกแรกของศึกแย่งผลประโยชน์จากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย ที่เป็นประเทศส่งออกน้ำตาลมากที่สุดเป็นอันดับสองของโลก ■

ตัวแทนองค์กรชาวไร่อ้อย 4 องค์กร นำโดยนายเลียบ บุญเรือง ยื่นหนังสือต่อ นายนัท ผาสุข เลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) คัดค้านร่าง พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทรายฯที่กำลังเข้าสู่การพิจารณาของ สนช. เมื่อวันที่ 29 มี.ค. ที่ผ่านมา